01/08/2023

Αρχιμανδρίτης Ιάκωβος Κανάκης: Ο Οικουμενικός μας Πατριάρχης και ο μακαριστός μητροπολίτης Δράμας Παύλος στην Παναγιά Σουμελά

/ Γνώμες

Είναι το Πρόσωπο της Παναγίας ιερότατο Πρόσωπο στην Χριστιανική μας Πίστη. Ο κάθε πιστός ή καλύτερα ο κάθε άνθρωπος έχει μια προσωπική σχέση και επικοινωνία μαζί της. Η μορφή της ζωγραφισμένη από παλαιά από τον Απόστολο Λουκά, αλλά μέχρι και τις μέρες μας από τόσους ευλαβείς αγιογράφους, την κάνουν να κοσμεί μεγάλες εκκλησίες, μοναστήρια, ιερά προσκυνήματα, αλλά και τις οικίες των ανθρώπων. Επάνω τους πολλοί φέρουν την μορφή της σε μικρότερα εικονίσματα. Είναι πράγματι πολλά τα ονόματά της,

γιατί πολλές είναι εμφανίσεις της και οι «χάρες» της σε όλον τον κόσμο. Είναι και μερικά μέρη στα οποία δείχνει ιδιαιτέρως, για κάποιο λόγο, την παρουσία της.

- Του Αρχιμ. Ιακώβου Κανάκη

Εκ των πολλών ιερών τόπων λατρείας της Θεοτόκου είναι ασφαλώς η Ιερά Μονή Παναγίας Σουμελά στην Τραπεζούντα. Πρόκειται για ένα θαυμαστό χριστιανικό μνημείο, το οποίο λειτούργησε ως μονή μέχρι την καταστροφή της Μικράς Ασίας το 1922. Έχει ανοικοδομηθεί σε μία σπηλιά στο Όρος Μελά. Χρονολογείται από το 386 μ.Χ.,όταν δύο μοναχοί, ο Βαρνάβας και ο Σωφρόνιος από την Αθήνα, με υπόδειξη της Παναγίας, εγκαταστάθηκαν στον τόπο αυτό του Πόντου και ξεκίνησαν εκεί την μοναστική τους ζωή. Έκτισαν εκκλησία και κελιά μέσα στη σπηλιά, στην οποία είχε μεταφερθεί θαυματουργικά η ιερή της εικόνα. Με θαυμαστό τρόπο είχε λυθεί και το ζήτημα της ύδρευσης του χώρου.

Σταδιακά και άλλοι ναοί ανοικοδομήθηκαν πέριξ της μονής. Οι ιδρυτές έχτισαν τους ναούς των Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης και της Αγίας Βαρβάρας, στον οποίο το έτος 1922 έκρυψαν την εικόνα της Μεγαλόχαρης, τον σταυρό του αυτοκράτορα Μανουήλ Γ΄ του Κομνηνού και το χειρόγραφο Ευαγγέλιο του Οσίου Χριστοφόρου. Και αυτή, όπως και άλλες μονές,υπέφερε από επιδρομές ληστών. Οι κλέπτες αφαιρούσαν τα αφιερώματα και κατέστρεφαν τους χώρους. Σημαντική ημερομηνία αποτελεί το έτος 644 μ.Χ., όπου αναφέρεται ότι μετά από καταστροφή ανακαινίζει τον χώρο ο Όσιος Χριστοφόρος ο Τραπεζούντιος. Πάντοτε οι βασιλείς και αυτοκράτορες παρείχαν διάφορα προνόμια στην μονή, όπως οι αυτοκράτορες της Τραπεζούντας Ιωάννης Β΄ Κομνηνός (1285-1293μ.Χ.), Αλέξιος Β΄ Κομνηνός (1293-1330μ.Χ.), Βασίλειος Α΄ Κομνηνός (1332-1340μ.Χ) κ.α.

Ημερομηνία ορόσημο ασφαλώς είναι και το έτος 2010. Την χρονιά αυτή το Τουρκικό Κράτος έδωσε άδεια στο Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, για να τελεστεί στη μονή η λειτουργία για την γιορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου. Ήταν τότε που συγκλονιστήκαμε, όταν βλέπαμε στους δέκτες μας τον Παναγιώτατο Οικουμενικό μας Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο να ιερουργεί σε αυτόν τον τόπο. Με δέος, με κατάνυξη, με συντριβή και ιδιαίτερη συγκίνηση τελέσθηκε η Θεία Ευχαριστία, και οι σκέψεις των Ελλήνων ταξίδεψαν βαθιά μέσα στον χρόνο. Οι ψυχές των αδελφών μας αγαλλίασαν. Ξύπνησαν ιερές μνήμες, βιώματα πνευματικά. Η στιγμή που ο μακαριστός μητροπολίτης Δράμας κυρός Παύλος τραγούδησε για την Παναγία με την συνοδεία της λύρας, μας συγκλόνισε, ρίγησαν και οι πέτρες. Είχε πει: «...δώστε μας την ευλογία σας Παναγιώτατε...Ποντιακή πανήγυρις δεν νοείται χωρίς τους ήχους του Κεμετζέ... να χαϊδέψει η μελωδία της

λύρας τους βράχους του Μελά...». Πραγματικά, στιγμές μοναδικές. Ας δώσει η Παναγία και Δέσποινα να λατρεύεται το Όνομά της σε όλα τα μήκη της γης. Σε ανατολή και δύση σε νότο και βορρά.